

Endnu et rekord-landsmøde

Dansk Fjernvarmes landsmøde slog igen alle rekorder, da næsten 1.800 var samlet til to dage i Aarhus med højt humør og god debat – alt sammen med fjernvarmen i centrum.

Landsmøde

Af journalist Flemming Linnebjerg Rasmussen, Dansk Fjernvarme

Siden Dansk Fjernvarme for fire år siden sidst afholdt landsmøde i Aarhus er byens musikhus blevet udbygget.

Det var måske ikke så dum en idé, i hvert fald er landsmødet år for år blevet større, og der var brug for hver en kvadratmeter, da Musikhuset Aarhus igen i år dannede ramme om den største årlige begivenhed i den danske fjernvarmebranche. En begivenhed, der i år endnu engang satte rekord, da næsten 1.800 deltagere mødte frem.

De var alle en del af to dages landsmøde, hvor energipolitiske diskussioner og analyser var på programmet sammen med emner som varmeplanlægning, solvarme og biogas. To dage, hvor historien om Samsø's energisucces blev fortalt på underholdende vis af Søren Hermansen fra Øens Energiakademi, og hvor den selvudnævnte "klimamoster", Christine Feldthaus, fik sat gang i latteren.

Ikke mindst var det dog to dage, hvor hele branchen var samlet, og hvor erfaringer blev udvekslet på kryds og tværs mellem ansatte på fjernvarmeværkerne, bestyrelsesmedlemmer, leverandører og forskere.

Travlhed i myretuen

Torsdag morgen, landsmødets første dag, havde musikhusets folk fået stillet de 99 træfpunkter og stande op i foyeren og rundt om i Musikhuset. I de kommende timer frem mod det store rykind af deltagere var udstillerne travlt beskæftiget med at få det hele klar. Plakater, foldere og alskens

isenkram blev gjort klar til at blive vist frem for de mange deltagere, der i løbet af formiddagen fik skabt travlhed ved indgangene.

Da Lars Chr. Lilleholt på vegne af FIF Marketing kunne åbne træfpunktudstillingen, var der et mylder af folk mellem standene og aktivitet som i en myretue.

- Huset er udnyttet til sidste hjørne, og det er et tegn på, at fjernvarmebranchen er en branche i fremgang. Trods finanskrisen er der fremgang

og en tro på fremtiden, sagde han og fremhævede i den anledning, at FIF Marketing det sidste år har fået hele 13 nye medlemmer.

Åbningen af træfpunkterne var en af Lars Chr. Lilleholts sidste opgaver som formand for FIF Marketing – en post, der på selskabets generalforsamling blev overtaget af Knud Bonde fra Kamstrup. Så det var med stolthed, at Lars Chr. Lilleholt kunne proklamere, at antallet af udstillere i år var højere end nogen sinde.

Rådmand Laura Hay (V) bød velkommen til Aarhus. Hun fremhævede, at Østjylland og Aarhus i disse år tiltrækker mange virksomheder med fokus på grøn energi.
Foto: Thomas Yde.

Det er efterhånden blevet en tradition, og i år skete det endnu en gang. Landsmødet slog endnu engang alle rekorder, da 1.783 mødte frem. Antallet af udstillere, 99 i alt, var også det højeste i historien. Foto: Thomas Yde.

Velkommen til Aarhus

Da landsmødedeltagerne havde haft et par timer til at summe rundt mellem træfpunkterne og til at få en bid frokost, var det tid til at sætte selve landsmødet i gang i Musikhusets store sal. Den opgave er traditionelt overgivet til en repræsentant for værtsbyen, og i år var det således rådmænd, Laura Hay (V), der – iført sort t-shirt med fjernvarmeflag – kunne byde de mange gæster velkommen til smilets by.

- Jeg mener jo, at I er kommet til det helt rigtige sted. Det er, som om de nationale og internationale strømninger inden for energi, miljø og klima har fundet særlig fodfæste netop i Aarhus og i Østjylland, sagde hun.

Laura Hay fremhævede, at en række af verdens førende virksomheder inden for grøn teknologi ligger placeret i Aarhus, ligesom fire ud af verdens seks største vindmøllefabrikanter er repræsenteret i byen. Også fjernvarmen spiller en afgørende rolle for byen, hvilket blandt andet var årsagen til, at en delegation fra Kinas 10.

største by, Harbin, for nylig besøgte Aarhus. Og så understregede rådmænd også, at det nye Fjernvarmens Udviklingscenter ligger i Aarhus.

Rådmænd fortalte, at Aarhus arbejder på højtryk for at omstille sin fjernvarmeforsyning til grøn energi.

Hun konstaterede, at det er en udfordring, hendes by deler med mange andre byer, og at mange af landsmødedeltagerne formentlig har denne opgave i fokus.

- Jeg håber, at I også fremover vil se mod Aarhus, når I tager fat på den store opgave omkring fjernvarme og grøn energi, fastslog hun og erklærede landsmødet for åbent.

Ris og ros fra formanden

Dansk Fjernvarmes formand, Uffe Bro, havde medbragt både optimistiske toner og skarpe bemærkninger, da han bød velkommen til landsmødet.

For at tage det sidste først, så troede Uffe Bro ikke, at der kommer et konkret udbytte af Klimakommissionens rapport. En rapport, han ellers var positiv overfor.

- Hvad, der kommer ud af Klimakommissionens arbejde, er både vanskeligt og for tidligt at bedømme. Men foreløbig tyder den generelle politiske situation ikke på, at der er ret store muligheder for et større energipolitisk forlig på denne side af et folketingsvalg.

Formanden rettede opmærksomheden mod et par af de væsentligste emner, der rører sig i fjernvarmesektoren.

Han vurderede, at noget af det, der kan få størst betydning, er spørgsmålet om kompensationsbetaling ved konvertering af naturgasområder.

- På den ene side kan det være rimeligt nok med en eller anden form for kompensation, hvis man mister kunder i et kollektivt system, hvor der stadig er gæld. Sådan ser vi jo også på det i fjernvarmesektoren. På den anden side må det konstateres, at hvis der skal betales en stor kompensation til gasselskaberne, får vi ikke realiseret de samfundsøko-

(Fortsættes næste side)

(Fortsat fra forrige side)

nomiske gevinster, der er afdækket i Varmeplan Danmark 2010, konstaterede Uffe Bro.

Klima- og energiministeren har nu fået bemyndigelse til at fastsætte en kompensationsbetaling, og det er pt. uklart, hvad det vil føre til.

- Jeg er lidt urolig for, hvad det mon ender med, indrømmede formanden.

Bedre forståelse for fjernvarme

Uffe Bro så dog samtidig flere positive tendenser omkring fjernvarmen. Ikke mindst er omverdenen i stigende grad ved at få øjnene op for, hvad Danmarks mest udbredte forsyningsform kan bidrage med.

- Der er gang i rigtig mange aktiviteter i Dansk Fjernvarme og på fjernvarmeområdet, og med landsmødets hovedtema, "Fjernvarme og grøn energi", signalerer vi, at fjernvarmen er forudsætningen for at realisere de energipolitiske målsætninger om klimavenlige løsninger på en samfundsøkonomisk forsvarlig måde.

- Forståelsen for denne kendsgerning er øget betydeligt uden for fjernvarmekredse de senere år. Det er vi godt tilfredse med i Dansk Fjernvarme, fastslog formanden.

Uffe Bro havde også et klart budskab til de politikere, der skal sætte rammerne for de næste mange års danske energipolitik.

- Det er vigtigt, at politikerne forstår, at såfremt klimaproblemerne skal løses på en billig og effektiv måde, skal det ske især ved udbygning af fjernvarmenettene og omstilling af produktionen, så den fremover primært baserer sig på overskudsvarme, biomasse, affald, sol og geotermi samt på, at fjernvarmeværkerne fungerer som buffer i den stadigt mere svingende elproduktion.

- Det kræver ny lovgivning, også på afgiftsområdet. Det er mit håb, at Folketinget ikke kun evner at fastsætte målet, men også indretter lovgivningen, så målet kan nås på en samfundsøkonomisk forsvarlig måde, og sådan, at de forbrugermæssige

fordele, der knytter sig til fjernvarme, ikke går tabt - for i så fald nås målet aldrig.

Klimakommissionen i fokus

Det var ikke bare Uffe Bro, der i sin tale havde den aktuelle energipolitik i fokus - det var tilfældet på landsmødet som sådan.

Det var mest af alt tydeligt, da Hans Engell bidrog med en skarp analyse af den aktuelle situation og udsigterne til, at et bredt energipolitisk forlig ville komme på plads inden sommerferien.

Her var han i øvrigt på linje med Uffe Bro, idet han heller ikke regnede med, at det ville ske. Senere tog en stribe energipolitikere tråden op, da de tørnede sammen i en paneldebat, og det er alt sammen omtalt nærmere i artiklen på side 46.

Det er helt naturligt, at meget af den energipolitiske debat aktuelt tager sit udgangspunkt i Klimakommissionens rapport, og derfor var et af medlemmerne fra kommissionen, Jørgen Henningsen, på talerstolen.

Musikhuset Aarhus dannede rammen om Dansk Fjernvarmes landsmøde 2010. Det blev til to dage med aktuelle indlæg, god debat og ikke mindst en masse erfaringsudveksling - både inden for og uden for musikhuset. Foto: Thomas Yde.

Han gjorde opmærksom på, at det var væsentligt at være klar over, hvilken opgave kommissionen egentlig var blevet stillet. For heri ligger også begrundelsen for, at den eksempelvis ikke i særlig stort omfang er kommet med konkrete energipolitiske forslag.

- Vi er blevet bedt om at besvare fire spørgsmål: Kan det lade sig gøre, at Danmark gør sig fri af fossile brændsler – og så de tre underspørgsmål, som kun giver mening, hvis man kan besvare det første med et "ja" – og det har vi gjort – hvordan kan det lade sig gøre, hvornår kan det lade sig gøre og til hvilken pris?

Jørgen Henningsen svarede selv på spørgsmålene ved at konstatere, at det kan lade sig gøre, og at det "ikke bliver særlig dyrt", som han formulerede det.

- Vores rapport er i virkeligheden relativt revolutionerende i forhold til de forestillinger, man havde, da vi gik i gang. Den er langt mindre revolutionerende, hvis man ser den i dagens lys. For det, der er sket, er, at andre har arbejdet med det samme spørgsmål, konstaterede den tidligere chefrådgiver i EU-Kommissionen med et smil.

En fordel med mere fjernvarme

Jørgen Henningsen advarede i sit indlæg mod blot at konvertere kraftværkerne fra kul- og gasfyring til bio-

Den fælles stand fra FIF Marketing og Dansk Fjernvarme – holdt i oplysningskampagnens sorte og orange farver – var velbesøgt under hele landsmødet. Foto: Thomas Yde.

masse, selvom det er en hurtig og teknisk nem måde at opnå store CO₂-reduktioner på.

- Det er ikke særlig fremtidssikret. I hvert fald, hvis man som jeg, regner det for ret usandsynligt, at vi i de kommende 40 år vil føre en ambitiøs energipolitik, uden at resten af verden vil gøre noget, der er bare delvist det samme, sagde han og henviste til, at biomasse vil blive en knap ressource.

Jørgen Henningsen knyttede også en bemærkning til, hvorfor der – med hans egne ord – "Ikke er gjort så fryg-

telig meget ud af fjernvarmeområdet" i kommissionens rapport.

- Det er måske fordi, det ikke er så problematisk. Vi har faktisk omtalt, at vores modeller peger på, at der kan være en fordel forbundet med at tilknytte flere bygninger til fjernvarmesystemerne i de kommende år. Så vi har bestemt ikke ignoreret det, men de to store strategiske udfordringer ligger i transportsektoren og i et elsystem med en langt større andel af vindenergi.

Varmeplan Danmark 2010

Selvom Klimakommissionens rapport uden sammenligning er den rapport, der har skabt mest opmærksomhed i år, så er den ikke det eneste, der har været spotlys på. Varmeplan Danmark 2010, der fulgte op på den første Varmeplan Danmark fra 2008, har skabt fornyet fokus på fjernvarmens potentiale.

Den nye rapport fremlægger en konkret udbygningsplan frem til år 2020, og den var en af forfatterne, professor Henrik Lund fra Aalborg Universitet, mødt frem for at fortælle om.

Henrik Lund fremhævede ikke bare de klima- og energimæssige fordele, som rapporten viser, at der vil være i at udbygge fjernvarmen og at instal-

(Fortsættes næste side)

Jørgen Henningsen, tidligere toprådgiver i EU og medlem af Klimakommissionen, præsenterede resultaterne af kommissionens arbejde med vægt på fjernvarmens rolle. Foto: Thomas Yde.

(Fortsat fra forrige side)

lere individuelle varmepumper i stort omfang uden for de kollektive forsyningsområder.

Han pegede også på, at udbygning af fjernvarme vil kunne skaffe arbejde til tusindvis af ledige danskere. Og så er der endda god samfundsøkonomi i at gøre det.

- Det vil kræve, at man tager nogle penge op af statskassen. I øjeblikket er der jo pres på statskassen - så er det ikke et forfejlet forslag at komme med lige netop i den nuværende situation? spurgte Henrik Lund og svarede straks selv:

- Der er mit bud, at lige netop i den nuværende situation er det her det *helt* rigtige forslag. Det kan man se, når man ser på, hvad konsekvenserne bliver for statskassen, og det har vi regnet på, fortalte han.

Hvis udbygningsplanen, der ligger i Varmeplan Danmark 2010, bliver ført

ud i livet, vil det samlet set føre til et samfundsøkonomisk overskud, blandt andet i kraft af en faldende arbejdsløshed.

Samsø-succes

Nu er landsmødet som sagt ikke blot faglige indlæg og energipolitiske diskussioner. Der var bestemt også godt gang i snakken og erfaringsudvekslingen i Musikhusets forhal og ude blandt træfpunkterne.

Fredag gik det dog løs igen med

indlæg fra talerstolen. Dels ved et formiddagsprogram, der var delt op i to sessioner – læs mere om det på side 48 – og dels ved en afslutning, der blev leveret i højt humør fra Søren Hermansen, Samsø Energiakademi, og livsstilsekspert, Christine Feldthaus.

Søren Hermansen står i spidsen for en af de historier om den danske energisektor, der har været fortalt hyppigst over hele verden. Samsø har således arbejdet sig frem til at være

Læs mere

Læs mere

- Indlæggene fra landsmødet kan hentes på www.danskfjernvarme.dk under fanebladet "hent materialer"
- Klimakommissionens rapport er nærmere behandlet i FJERNVARMEN 11/2010
- Varmeplan Danmark 2010 kan man læse meget mere om i FJERNVARMEN 10/2010
- Samsøs energiprojekt er omtalt i FJERNVARME 09/2007
- Christine Feldthaus er interviewet i FJERNVARMEN 10/2010.

CO₂-neutral og rent faktisk eksportere strøm til fastlandet. Fjernvarmen er baseret på sol og biomasse.

Historien handler i høj grad om, at det er lykkedes at få borgerne på Samsø til at engagere sig i projektet, og det handlede Søren Hermansens muntre fortælling om.

Fortæl bare historien - igen

Muntert var det også, da Christine Feldthaus, af mange kendt fra programmerne, "Kender du typen", indtog podiet til en peptalk om, hvorfor fjernvarmen ikke får den synlighed, den – også efter hendes opfattelse – fortjener.

- Jeg tror ikke, at I får points for, at I er en ualmindelig fremragende miljøløsning og en klimavenlig energimulighed. Jeg tror, at der er rigtig mange, der for eksempel ikke ved, at 32 procent af energien til fjernvarme i Storkøbenhavn er CO₂-neutral. Jeg anede det ikke.

- Nogle gange handler det om, at få fortalt historien. Også selvom I synes, at I selv har hørt den 117 gange. Problemet med at blive fagnørd er, at man har hørt det og tænker, at det så nok ikke vil interessere andre.

Hun pegede også på det potentiale, der ligger i, at fjernvarmeværkerne kommer tættere på kunderne og bliver bedre til at kommunikere med dem.

- Rigtig mange ved ikke, hvor meget fjernvarme, de bruger. De ved ikke, hvad de betaler for det, og de følger heller ikke meget med i, om de får strafafgifter på grund af returvandet og alt muligt. Jeg var selv en af dem, der, fem år i træk, havde betalt strafafgift. Jeg havde aldrig kigget på bagsiden af regningen.

Selvom livsstilseksperter havde ros med til branchen, påpegede hun således også, at der er nok at arbejde på, inden fjernvarmebranchen mødes til landsmøde i 2011 i Aalborg. Men hun sørgede også for, at de fleste kunne gå hjem fra landsmødet med et smil på læben.

fr@danskfjernvarme.dk